कक्षा ८ नेपालीको नमुना प्रश्नपत्र ७

उत्तरकुञ्जिका

पूर्णाङ्क ५० · २ घण्टा

अङ्क विभाजनमा दिइएका बुँदाका आधारमा अङ्क दिनुहोस्। फरक शब्दमा लेखिएको भए पनि उही कुरा भनेको उत्तर सही मानिन्छ।

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको विशिष्टीकरण तालिका २०८०, कक्षा ८, नेपाली अनुसार साइन्स प्लेग्राउन्डले तयार पारेको अभ्यास प्रश्नपत्र, आधिकारिक प्रश्नपत्र होइन।

शब्दार्थ — २ अङ्क

१. क. हन्डर [२]

ख. वैराग्य

ग. प्रकाण्ड

घ. होटेल

'सत्तल' (यात्रु वा साधु बस्ने धर्मशाला) बढी दिइएको शब्द हो।

अङ्क विभाजन

- प्रतिशब्द ०.५ का दरले 'हन्डर' र 'वैराग्य' सही लेखेमा।
- प्रतिशब्द ०.५ का दरले 'प्रकाण्ड' र 'होटेल' सही लेखेमा।

शब्द पहिचान — २ अङ्क

२. क. सरिता [२]

ख. नास्तिक

ग. आकाशको पिण्ड

घ. टुहुरो

अङ्क विभाजन

- प्रतिशब्द ०.५ का दरले 'सरिता' र 'नास्तिक' राखी वाक्य पूरा गरेमा।
- प्रतिशब्द ०.५ का दरले 'आकाशको पिण्ड' र 'टुहुरो' राखी वाक्य पूरा गरेमा।

वाक्य रचना — २ अङ्क

३.

- **हात्ती आयो हात्ती आयो फुस्सा** (ठुलो हल्ला भएर पनि केही नहुनु): ठुलो कार्यक्रमको प्रचार भयो, तर दुई जना मात्र आए; हात्ती आयो हात्ती आयो फुस्सा भने जस्तै भयो। [२]
- **कलकल** (पानी बग्दाको आवाज): डाँडाको फेदमा सानो खोला कलकल बगिरहेको थियो।

अङ्क विभाजन

- 'हात्ती आयो हात्ती आयो फुस्सा' लाई अर्थ खुल्ने गरी शुद्ध वाक्यमा प्रयोग गरेमा।
- 'कलकल' लाई अर्थ खुल्ने गरी शुद्ध वाक्यमा प्रयोग गरेमा।

शुद्ध शब्द — २ × ०.५ = १

क. (iii) विश्वास

ख. (i) प्रवेश

वाक्य सम्पादन — २ अङ्क

५. यस क्षेत्रका किसानले नजिकको बजारमा तरकारी बेचे। [२]

अङ्क विभाजन

- प्रतिशुद्धि ०.५ का दरले 'छ्येत्रका' लाई 'क्षेत्रका' र 'नजीकको' लाई 'नजिकको' बनाएमा।
- प्रतिशुद्धि ०.५ का दरले 'तरकारि' लाई 'तरकारी' बनाएमा र अन्त्यमा विस्मयादिबोधक चिह्नको ठाउँमा पूर्णविराम (।) राखेमा।

शब्दवर्ग — २ अङ्क

६. [२]

शब्द	पदवर्ग
अग्लो	विशेषण

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

शब्द	पदवर्ग
रुखको	नाम
मुनि	नामयोगी
बस्यो	क्रियापद

अङ्क विभाजन

- प्रतिशब्द ०.५ का दरले ‘अग्लो’ र ‘रुखको’ को पदवर्ग सही छुट्याएमा।
- प्रतिशब्द ०.५ का दरले ‘मुनि’ र ‘बस्यो’ को पदवर्ग सही छुट्याएमा।

काल/पक्ष र भाव/अर्थ — २ अङ्क

७. क. बिहान उठेर हेर्दा त रातभरि हिउँ परेछ। **[२]**

ख. भोलि यति बेला हामी जङ्गलको बाटो हिँड्दै हुने छौँ।

ग. भाइले यसपालिको परीक्षामा राम्रो गरोस्।

घ. पसलमा नुन सकिएको छ, साहुले भोलि ल्याउला।

अङ्क विभाजन

- प्रतिवाक्य ०.५ का दरले ‘परेछ’ र ‘हिँड्दै हुने छौँ’ (वा ‘हिँडिरहेका हुने छौँ’) लेखी वाक्य पूरा गरेमा।
- प्रतिवाक्य ०.५ का दरले ‘गरोस्’ र ‘ल्याउला’ लेखी वाक्य पूरा गरेमा।

वाक्य परिवर्तन — ३ अङ्क

८. क. काका बगैँचामा काम गर्छन्। **[३]**

ख. किसान बजार गयो।

ग. आमाबाट रोटी पकाइयो।

अङ्क विभाजन

- क: ‘काकी’ लाई ‘काका’ र ‘गर्छिन्’ लाई ‘गर्छन्’ बनाएमा (‘गर्नुहुन्छ’ पनि मान्य)।
- ख: ‘गएन’ लाई ‘गयो’ बनाएमा।
- ग: कर्तामा ‘बाट’ वा ‘द्वारा’ लगाई ‘पकाइयो’ लेखेमा।

व्याकरणिक — ३ अङ्क

९. क. उपसर्ग लागेका शब्द (कुनै एक): अभाव, अवरोध, अभियान, प्रयोग, सहयोग, उद्धार। प्रत्यय लागेका शब्द (कुनै एक): सफलता, समानता। **[३]**

ख. द्वित्व भएर बनेको शब्द: ससाना। समस्त शब्द (कुनै एक): आमाबुबा, हिमस्खलन, हिमाल।

ग. शिखरबाट: अपादान कारक, पञ्चमी विभक्ति।

अङ्क विभाजन

- प्रतिशब्द ०.५ का दरले उपसर्ग लागेको एउटा र प्रत्यय लागेको एउटा शब्द पहिचान गरी लेखेमा।
- प्रतिशब्द ०.५ का दरले द्वित्व भएर बनेको एउटा र समस्त एउटा शब्द पहिचान गरी लेखेमा।
- कारकको मात्र नाम लेखेमा ०.५ र विभक्तिको मात्र नाम लेखेमा ०.५ गरी दुवै सही लेखेमा।

बोध प्रश्नोत्तर — ४ अङ्क

१०. क. लोक्ता उच्च पहाडी जङ्गलमा पाइन्छ। **[४]**

ख. बोक्रा उमालिन्छ र मसिनो हुने गरी कुटिन्छ।

ग. लोक्ता कागज बलियो हुने र यसमा चाँडै किरा नलाग्ने भएकाले पुराना ग्रन्थ यसैमा लेखिन्थे।

घ. कच्चा पदार्थ जति चाहिन्छ त्यति मात्र लिएर जङ्गललाई फेरि पलाउने समय दिनुपर्छ। युवालाई तालिम दिएर नयाँ सामान बनाउन लगाए सिप पनि बाँच्छ।

अङ्क विभाजन

- क: उच्च पहाडी जङ्गल भनी लेखेमा।
- ख: उमाल्ने, कुट्ने, घोल्ने र सुकाउनेमध्ये कुनै दुई लेखेमा।
- ग: कागज बलियो र किरा नलाग्ने कुरा लेखेमा।
- घ: गद्यांशका कुरालाई आधार बनाई आफ्नो विचार लेखेमा।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

बुँदा टिपोट र सारांश ४ अङ्क

११. बुँदा [४]

- रनबहादुरले भाषण दिएर पुलको रकम ल्यायो र छोरीको बिहेको भोजमा सक्यो।
- खोलामा राखेका एक दुइटा काठ भेलले बगायो।
- शिवबहादुरले कुलोका नाममा रकम ल्यायो, तर डोब मात्र देखिए।
- कागजमा काम सकिए पनि गाउँलेको दुःख उस्तै रह्यो।

सारांश: कागजको विकास

रनबहादुरले पुलको र शिवबहादुरले कुलोको नाममा ल्याएको रकम आफ्नै स्वार्थमा सके। कागजमा काम सकियो, तर खोला उस्तै रह्यो। गाउँलेले अझै ज्यान जोखिममा राखेर तर्नुपर्छ, किनकि कागजको विकासले दुःख हट्दैन।

अङ्क विभाजन

- प्रतिबुँदा ०.५ का दरले गद्यांशका मुख्य कुरा समेटेका पहिला दुई बुँदा लेखेमा।
- प्रतिबुँदा ०.५ का दरले गद्यांशका मुख्य कुरा समेटेका अर्का दुई बुँदा लेखेमा।
- उपयुक्त शीर्षक दिएर अनुच्छेदको मूल भाव समेटेको सारांश लेखेमा।
- सारांश करिब एक तृतीयांशमा आफ्नै शब्दमा शुद्ध भाषामा लेखेमा।

निर्देशित रचना ३ अङ्क

१२. क. कुसुमको साइकल [३]

तराईको एउटा गाउँबाट विद्यालय पुग्न एक घण्टा हिँड्नुपर्थ्यो। केटाहरू साइकलमा जान्थे, तर छोरीले साइकल चलाउनु हुँदैन भन्ने गाउँको सोच थियो। कक्षा आठकी कुसुम धेरैजसो ढिलो पुग्थी।

एक दिन उसले बुबासँग साइकल मागी। बुबाले “गाउँलेले के भन्लान्?” भन्नुभयो। हजुरआमाले भन्नुभयो, “म पढ्न पाइनँ, नातिनीको बाटो नछेक।” अन्त्यमा पुरानो साइकल घरमा आयो। कुसुमले लड्दै उठ्दै चलाउन सिकी। बाटोमा मान्छेहरू कुरा काट्थे, तर ऊ चुपचाप अगाडि बढी।

परीक्षामा उसले राम्रो अङ्क ल्याई र कहिल्यै ढिलो पुगिन। अर्को वर्ष गाउँका अरू छोरी पनि साइकलमा विद्यालय जान थाले। एउटा साहसी कदमले गाउँको पुरानो सोच बदल्न सक्छ भन्ने कुरा सबैले बुझे।

ख.

२०८३ माघ १२, राति ८ बजे

आज हाम्रो गाउँको विद्यालयमा स्वास्थ्य शिविर लाग्यो। बिहान ९ बजे नै हजुरबुबालाई लिएर म त्यहाँ पुगेँ। चौरमा बिरामीको लामो लाम थियो। डाक्टर र नर्सहरू कक्षाकोठामा जाँच गरिरहेका थिए।

दिउँसो म र मेरा साथीहरूले नाम टिप्ने र बुढापाकालाई पालो लगाइदिने काममा सघायौँ। हजुरबुबाको रक्तचाप बढी रहेछ। डाक्टरले नुन घटाउन र बिहान हिँड्न सल्लाह दिनुभयो। एक जना हजुरआमाले मेरो शिरमा हात राखेर आशीर्वाद दिनुभयो, त्यो पल मलाई निकै मिठो लाग्यो।

साँझ थाकेर घर फर्केँ। आज मैले बिरामीलाई सघाउँदा पाइने खुसी बुझेँ। ठुलो भएपछि म पनि स्वास्थ्यकर्मी बन्न चाहन्छु।

अङ्क विभाजन

- क: विषयवस्तुको आदि, मध्य र अन्त्य क्रमैसँग मिलाई उपयुक्त शीर्षक दिएमा; ख: ठाउँ वा मिति, समय र ‘म’ को शैलीमा घटनाको क्रम मिलाएमा।
- क: बुँदाका सबै घटना मौलिक ढङ्गले प्रस्तुत गरेमा; ख: दिनभरका घटना र आफ्नो अनुभव मौलिक ढङ्गले प्रस्तुत गरेमा।
- दुवैमा: रचना शिक्षा वा अनुभवमा टुङ्ग्याई वाक्य गठन र भाषा शुद्ध राखेमा।

व्यावहारिक लेखन ३ अङ्क

१३. क. [३]

मिति: २०८३।०८।१४

श्रीमान् सम्पादकज्यू,
गोरखापत्र दैनिक, काठमाडौँ।

विषय: खोलामा ढल मिसाइएको सम्बन्धमा।

महोदय,

यहाँको लोकप्रिय पत्रिकामार्फत सम्बन्धित निकायको ध्यान यस समस्यातर्फ खिच्न चाहन्छु।

हाम्रो बजारका केही घर र पसलको ढल सोझै खोलामा मिसाइएको छ। खोलाको पानी कालो भएको छ र गन्हाउँछ। तलका गाउँका मान्छे यही पानीले लुगा धुन्छन् र वस्तुभाउलाई खुवाउँछन्। हिजोआज छालाका रोग र पखाला पनि बढेका छन्।

त्यसैले नगरपालिकाले ढल व्यवस्थापन गरिदिन र बजारका बासिन्दाले पनि सहयोग गरिदिन अनुरोध गर्दछु।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

भवदीय
अनिल
रत्ननगर, चितवन

खाममा: बायाँ माथि पठाउनेको नाम र ठेगाना, दायाँ तल सम्पादकको पद र पत्रिकाको ठेगाना, दायाँ माथि हुलाक टिकट।

ख.

सम्मान पत्र

आफ्नो समय र ज्ञान खर्चेर गाउँका बालबालिकालाई दश वर्षदेखि निःशुल्क पढाउनुभएकामा गाउँको शैक्षिक उन्नतिमा पुऱ्याएको योगदानको कदर गर्दै समाजसेवी तुलसीज्यूलाई शिक्षा दिवसको अवसरमा यो सम्मान पत्र प्रदान गरिएको छ। यहाँको आगामी जीवन सुखमय र स्वस्थ रहोस् भन्ने शुभकामना छ।

वडाध्यक्ष
वडा कार्यालय, १ नं. वडा

अङ्क विभाजन

- क: मिति, सम्बोधन, विषय, अन्त्यको नाम र खामको नमुना मिलाएमा; ख: सम्मान पत्रको संरचना (शीर्षक, अवसर, पाउने र दिनेको नाम) मिलाएमा।
- क: समस्या मध्य भागमा क्रमैसँग लेखेमा; ख: सम्मानको कारण एउटै प्रवाहमा स्पष्ट लेखेमा।
- क: समाधानको अनुरोधसहित विषयवस्तुको पुष्ट्याइँ गरेमा; ख: शुभकामनासहित उपयुक्त भाषाशैलीमा प्रस्तुत गरेमा।

भाव विस्तार वा व्याख्या

३ अङ्क

१४. क. प्रस्तुत पङ्क्ति 'नेपालको वैदेशिक व्यापार' प्रबन्धबाट लिइएको हो। देशको अर्थतन्त्र लामो समय बलियो रहन आयात र निर्यात मिलेको हुनुपर्छ भन्ने यसको भाव हो। **[३]**

घरमा कमाइभन्दा खर्च धेरै भए ऋण बढ्छ। देशको अवस्था पनि त्यस्तै हो। बाहिरबाट धेरै किन्ने र थोरै बेच्ने देशको मुद्रा बाहिरिन्छ, र व्यापार घाटा बढ्छ। चिया, अलैँची र गलैँचा जस्ता माग भएका सामानको उत्पादन बढाए र कपडा, कागज तथा खाने तेल देशमै बनाए यो असन्तुलन घट्छ। पर्यटनले पनि विदेशी मुद्रा ल्याउँछ।

त्यसैले आत्मनिर्भर उत्पादन र सन्तुलित व्यापारबिना देश समृद्ध बन्दैन भन्ने भाव यस पङ्क्तिमा छ।

ख. प्रस्तुत वाक्य 'एकजोर जुत्ता' कथाबाट लिइएको हो। यहाँ हर्कबहादुरको घरलाई शान्त तलाउ र घरमा उठेको चिन्तालाई तरङ्ग भनिएको छ।

तलाउको स्थिर पानीमा सानो ढुङ्गो खसाल्दा तरङ्ग घेरा घेरा गरी छेउसम्म पुग्छ। गुलाफीलाई मात्र आएको जुत्ता त्यस्तै ढुङ्गो बन्यो। बहिनी र भाइको मन खिन्न भयो, बाबु गाउँलेको कुराले डराए र बाआमाबिच झगडा भयो। अन्त्यमा गुलाफीको खुसी आँसुमा बदलियो।

त्यसैले गरिबी र शङ्काले भरिएको घरमा सानो कुराले पनि ठुलो तनाव ल्याउन सक्छ भन्ने भाव यस वाक्यमा छ।

अङ्क विभाजन

- पङ्क्तिको सन्दर्भ र सोझो अर्थ खुलाई विषयवस्तु बुझेको देखाएमा।
- उदाहरणसहित अर्थ विस्तार गरी विषयवस्तुसँग तालमेल मिलाएमा।
- पङ्क्तिको भावलाई निष्कर्षमा टुङ्ग्याएमा।

अतिसङ्क्षिप्त उत्तर

४ अङ्क

१५. क. नेपालको संविधानको धारा ३९ मा बालबालिकाको हक छ। **[४]**
ख. बाँच्न पाउने अधिकार, विकास, संरक्षण र सहभागिता बाल अधिकारका चार खम्बा हुन्।
ग. चारमध्ये एउटा खम्बा नभए बाल अधिकारको प्रत्याभूति हुँदैन।
घ. बाल अधिकारमा खबरदारी गर्न, असल नेतृत्व छान्न र कर्तव्य पालन गर्न पछि हट्नु हुँदैन भनिएको छ।

अङ्क विभाजन

- क: धारा ३९ भनी लेखेमा।
- ख: चारै खम्बा लेखेमा।
- ग: प्रत्याभूति वा सुनिश्चितता नहुने कुरा लेखेमा।
- घ: खबरदारी, नेतृत्व छान्ने र कर्तव्य पालनमध्ये कुनै दुई लेखेमा।

लामो उत्तर

५ अङ्क

१६. क. 'फर्क आफ्नै देश' विक्रमपवन परियारको गद्य कविता हो। यसमा परदेशमा रहेको युवा आफ्नो देश फर्कने र देश बनाउने अठोट गर्छ। **[५]**

कवितामा बोल्ने पात्र हरियो पासपोर्ट त्यतै छोडेर घरआँगन फर्किन चाहन्छ। ऊ युगलाई पसिनाले सिँचेर उर्वर बनाउने कुरा गर्छ। गाउँका चर्किएका भित्ता माटाले टाल्नु, सुकेका गरा पसिनाले ओसिलो बनाउनु र पहाडमा गुराँस फुलाउनु उसको कामको सूची हो। त्यसैले युवाले पहिले आफ्नै गाउँको काममा

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking

हात हाल्नुपर्छ। अब 'म' बाट 'हामी' बन्दै युवा कोदाली भएर बाटो खन्न र पुल भएर सपना जोड्न बोलाइएका छन्। कठिन भिरमा गुराँस फुले जस्तै कठिन ठाउँमै ठुलो काम हुन्छ भन्ने चित्र पनि कविले दिएका छन्।

मेरो विचारमा कविताको सबैभन्दा बलियो कुरा देशको इतिहास हामी आफैँले लेख्नुपर्छ भन्ने हो। युवाले सिप र पसिना देशमै लगाए मात्र देश समृद्ध बन्छ।

ख. 'साकार सपना' गणेशप्रसाद भट्टराईको ऐतिहासिक कथा हो। यसमा जयप्रकाश मल्लले मागेको सहयोगका नाममा अङ्ग्रेज फौज सिन्धुलीसम्म आएको घटना छ।

जयप्रकाशको पत्र पढेपछि गोल्डिङ साथीको दुःख होइन, नाफाको हिसाब गर्छन्। मल्ललाई सहयोग गरे उनीहरू गुन मान्छन्, चीनसम्म व्यापार गर्न सजिलो हुन्छ र युद्धको खर्च मल्लले नै बेहोर्छन् भन्ने उनको सोच छ। उनको सिफारिस पत्रमा तिब्बत हुँदै चीनसम्म व्यापार बढाउने मौका र बिस्तारै नेपाल खाल्डो नै आफ्नो पार्न सकिने कुरा लेखिएको छ। यसले सहयोगको नाममा अङ्ग्रेजको आँखा नेपालकै भूमिमा थियो भन्ने देखाउँछ। रम्बोल्डको धम्कीको पत्रले पनि उनीहरूको मनसाय खोल्छ।

मेरो विचारमा आफ्नो स्वार्थका लागि आउने बाहिरी शक्तिको भर पर्दा देशकै हानि हुन सक्छ। यो कथाले आपसमा मिल्नु र आफ्नै बलमा उभिनु कति जरुरी छ भन्ने कुरा सिकाउँछ।

अङ्क विभाजन

- पाठको विधा र विषयको परिचय दिई प्रश्नमा प्रवेश गरेमा।
- पाठका मुख्य कुरा वा घटनालाई प्रमाणका रूपमा क्रमैसँग प्रस्तुत गरेमा।
- कुरा वा घटनाको विश्लेषण गरी तर्क दिएमा।
- आफ्नै शैलीमा निष्कर्ष दिएर मौलिकता देखाएमा।
- वाक्य गठन, वर्णविन्यास, लेख्य चिह्न र पदसङ्गति शुद्ध भएमा।

निबन्ध लेखन

५ अङ्क

१७. क. मेरी आमा **[५]**

संसारमा मलाई सबैभन्दा माया गर्ने मान्छे मेरी आमा हुनुहुन्छ। उहाँ नभएको घर म सोच्नै सक्दिनँ। उहाँको काख मेरो पहिलो विद्यालय हो र उहाँ मेरो पहिलो गुरु।

आमा बिहान सबैभन्दा पहिले उठ्नुहुन्छ र राति सबैभन्दा पछि सुत्नुहुन्छ। घरको काम सकेर उहाँ खेतमा जानुहुन्छ। हामीलाई खुवाएर मात्र उहाँ आफू खानुहुन्छ। उहाँले धेरै पढ्न पाउनुभएन, तर मेरो पढाइमा उहाँको ध्यान सधैँ हुन्छ। म बिरामी हुँदा उहाँ रातभर मेरो छेउमा बस्नुहुन्छ र निधारमा हात राखेर ज्वरो छाम्नुहुन्छ। गल्ती गर्दा गाली गर्नुहुन्छ, तर त्यसपछि बिस्तारै सम्झाउनुहुन्छ।

एक पटक परीक्षामा मेरो अङ्क घटेको थियो। म रुँदै घर आएँ। आमाले मेरो शिरमा हात राख्दै भन्नुभयो, "लड्नु गल्ती होइन, नउठ्नु गल्ती हो।" त्यो वाक्य म आज पनि सम्झन्छु।

मैले आमाको ऋण तिर्न सक्दिनँ। तर असल मान्छे बनेर, राम्ररी पढेर र उहाँको काममा सघाएर उहाँलाई खुसी राख्ने प्रयास गर्छु।

ख. अनुशासन

नियम मानेर मर्यादित ढङ्गले काम गर्ने बानी नै अनुशासन हो। यो मान्छेको जीवनको गहना हो। अनुशासनबिना व्यक्ति, परिवार र समाज कसैको पनि प्रगति हुन सक्दैन।

विद्यार्थी जीवनमा अनुशासनको विशेष महत्त्व छ। समयमा विद्यालय पुग्नु, गृहकार्य गर्नु, गुरु र साथीलाई आदर गर्नु अनुशासनका उदाहरण हुन्। सडकमा ट्राफिक नियम मान्दा दुर्घटना घट्छ। खेलाडीले दिनहुँ अभ्यास नछुटाए जित्ने सम्भावना बढ्छ। सेनाको बल पनि अनुशासनमै हुन्छ। प्रकृति पनि अनुशासनमा चल्छ: घाम समयमै उदाउँछ र ऋतु समयमै फेरिन्छन्।

अनुशासित मान्छेले समय खेर फाल्दैन र आफ्ना कुरामा अडिन्छ। ऊ आफ्नो काम समयमै सक्छ र सबैको विश्वास पाउँछ। अनुशासनहीन मान्छे भने अरूलाई दोष दिँदै पछि पर्छ।

अनुशासन कसैको डरले होइन, आफ्नै बानीले आउनुपर्छ। यसको सुरु घर र विद्यालयबाटै हुन्छ। त्यसैले हामी सबैले सानैदेखि अनुशासनको अभ्यास गर्नुपर्छ, किनकि अनुशासन नै सफलताको पहिलो खुड्किलो हो।

ग. विज्ञान र प्रविधि

आजको युग विज्ञान र प्रविधिको युग हो। प्रकृतिका नियम खोज्ने ज्ञान विज्ञान हो र त्यो ज्ञानलाई काममा लगाउने तरिका प्रविधि हो। यिनले मान्छेको जीवन नै बदलेका छन्।

पहिले चिठी पुग्न हप्तौँ लाग्थ्यो, अहिले मोबाइलमा तुरुन्तै कुरा हुन्छ। बिजुली, बस र हवाईजहाजले काम र यात्रा सजिलो बनाएका छन्। खोपले ठुला रोग रोकेको छ र नयाँ औषधीले लाखौँको ज्यान बचाएको छ। किसानले उन्नत बिउ र सिँचाइका साधनबाट बढी उब्जनी गर्छन्। विद्यार्थीले इन्टरनेटबाट घरमै संसारभरका ज्ञान पाउँछन्। भूकम्प र मौसमको अध्ययनले विपद्बाट बच्न पनि मद्दत गर्छ।

तर प्रविधिको गलत प्रयोगले हानि पनि गर्छ। हतियारले युद्ध भयानक बनाएका छन्। कारखानाको धुवाँले वातावरण बिगारेको छ। मोबाइलको धेरै प्रयोगले समय र स्वास्थ्य दुवै बिगार्छ।

त्यसैले विज्ञान र प्रविधि आफैँमा असल वा खराब होइनन्; हामीले कसरी चलाउँछौँ भन्ने कुरा मुख्य हो। यिनको सदुपयोग गरे नेपालको विकास पनि छिटो हुन सक्छ।

अङ्क विभाजन

- परिचय दिएर विषयमा प्रवेश गरेमा।
- विषयवस्तुको ज्ञान स्पष्ट रूपमा देखाएमा।
- आदि, मध्य र अन्त्य क्रमैसँग मिलाई निष्कर्ष दिएमा।
- आफ्नै मौलिक प्रस्तुतीकरण र उदाहरण दिएमा।
- वाक्य गठन, वर्णविन्यास, लेख्य चिह्न र पदसङ्गति शुद्ध भएमा।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
विद्यार्थीसहित भ्रमणको समय लिन: https://science-playground.com/booking